

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu

NS-HK.9020.70.2026

Lubliniec, 2026-03-18

Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w wodociągach niewchodzących w skład zbiorowego zaopatrzenia w wodę za rok 2025.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu, działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. 2024 r. poz. 416), art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757), § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), oraz w oparciu o okresowe oceny jakości wody, przedstawia obszarową ocenę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Do zaopatrzenia mieszkańców powiatu lublinieckiego w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi wykorzystywane są wyłącznie ujęcia wód podziemnych. Dla ujmowanych wód podziemnych nie zostały określone warunki, jakim powinny odpowiadać wody podziemne ujmowane do celów wodociągowych, dlatego oceniana jest tylko jakość wody podawanej do sieci wodociągowej oraz w sieci wodociągowej. Obecnie woda do spożycia rozprowadzana jest przez 4 wodociągi :

- o Inne podmioty zaopatrujące w wodę – 4 wodociągi zaopatrujące około 1993 osoby.

W 2025 roku w wodociągach niewchodzących w skład zbiorowego zaopatrzenia w wodę, a zlokalizowanych na terenie powiatu lublinieckiego, przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych, w toku których pobrano 17 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Eksploatatorzy sieci wodociągowych dostarczyli sprawozdania z badań 21 próbek wody, pobranych w ramach kontroli wewnętrznej.

Wykonano badania próbek wody w zakresie mikrobiologicznym, fizykochemicznym i organoleptycznym. W zakresie mikrobiologicznym oznaczono: bakterie grupy coli, *Escherichia coli*, Enterokoki, ogólną liczbę mikroorganizmów w 22°C, natomiast w zakresie fizykochemicznym i organoleptycznym oznaczono: akrylamid, amonowy jon, antymon, arsen, azotany, azotyny, barwę, benzen, benzo(a)piren, bor, bromiany, bromoform, bromodichlorometan, chlor wolny, chlorki, chloroform, chloraminę, chrom, cyjanki, dibromochlorometan, epichlorohydrynę, fluorki, glin, kadm, mangan, magnez, mętność, miedź, nikiel, stężenie jonów wodoru (pH), ołów, przewodność, rtęć, selen, siarczany, smak, sód, srebro, stront, twardość ogólną, utlenialność z KMnO_4 , uran, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA), zapach, żelazo, Σ THM, trichloroeten, tetrachloroeten, Σ chloranów i chlorynów, 1,2 dichloroetan, pestycydy, Σ pestycydów.

Producenci wody.

1. Wodociąg sieciowy zasilający w wodę Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Lublińcu
ul. Dworcowa 17 | 42-700 Lubliniec
+ 48 34 356 32 85, + 48 34 356 26 74
adres e-mail: psse.lubliniec@sanepid.gov.pl
adres e-Doręczeń: AE:PL-74202-32265-RDHW-19

- w Lublińcu zlokalizowany przy ul. Grunwaldzkiej 48.
2. Joker Herby F.H.U.P. Sp. z o.o., ul. Powstańców Śl. 1, 42-284 Herby jest właścicielem sieci wodociągowej zasilającej zakład produkcyjny Joker Herby F.H.U.P. Sp. z o.o., ul. Powstańców Śl. 1, 42-284 Herby.
 3. Zakład Karny w Kluczborku – Oddział Zewnętrzny w Sierakowie Śl., ul. Cegielniana 13, 42-793 Ciasna, jest eksploatatorem sieci wodociągowej zasilającej ww. zakład karny.
 4. Solmar, ul. Plebiscytowa 43, 42-700 Lubliniec – wodociąg zaopatruje ośrodek Dwa Stawy zlokalizowany w Kochcicach, ul. Szklarnia 12a.

Informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

Jakość i sposoby uzdatniania wody

Wodociąg sieciowy zasilający w wodę Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny w Lublińcu – woda pochodzi z głębinowych ujęć i poddawana jest uzdatnianiu: odżelazianiu, odmanganianiu, zmiękczeniu, odwróconej osmozie.

Wielkość produkcji lub zakupu.

Ilość produkowanej wody – 112 m³/dobę.

Liczba ludności zaopatrywana w wodę.

Wodociąg zaopatruje ok. 1367 osób.

Informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

Jakość i sposoby uzdatniania wody

Wodociąg sieciowy zasilający w wodę firmę Joker F.H.U.P. Sp. z o.o., ul. Powstańców Śl. 1, 42-284 Herby.

Woda pochodzi z głębinowego ujęcia i poddawana jest procesom uzdatniania: napowietrzaniu, odżelazianiu i odmanganianiu w stacji uzdatniania wody na terenie zakładu.

Wielkość produkcji lub zakupu.

Ilość produkowanej wody – 72 m³/dobę.

Liczba ludności zaopatrywana w wodę.

Wodociąg zaopatruje ok. 56 osób.

Informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

Jakość i sposoby uzdatniania wody

Wodociąg sieciowy zasilający w wodę Zakład Karny w Kluczborku – Oddział Zewnętrzny zlokalizowany w Sierakowie Śl., ul. Cegielniana 13.

Woda pochodzi z głębinowego ujęcia i nie wymaga uzdatniania.

Wielkość produkcji lub zakupu.

Ilość produkowanej wody – 104,2 m³/dobę.

Liczba ludności zaopatrywana w wodę.

Wodociąg zaopatruje ok. 566 osób.

Informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

Jakość i sposoby uzdatniania wody

Wodociąg sieciowy zasilający w wodę ośrodek Dwa Stawy zlokalizowany w Kochcicach, ul. Szklarnia 12a.

Woda pochodzi z głębinowego ujęcia.

Wielkość produkcji lub zakupu.

Ilość produkowanej wody – 0,35 m³/dobę.

Podstawowe informacje o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę oraz działania naprawcze prowadzone przez właścicieli sieci wodociągowych:

Urządzenia wodociągowe niewchodzące w skład zbiorowego zaopatrzenia w wodę są eksploatowane przez właścicieli, którzy są odpowiedzialni za jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Jakość wody w urządzeniach wodociągowych niewchodzących w skład zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

- 1) Wodociąg sieciowy zasilający w wodę Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny w Lublińcu – na terenie zakładu zlokalizowane są 3 punkty kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 2025 roku pobrano w ramach nadzoru i kontroli wewnętrznej 14 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w ciągu 2025 r. kwestionowano pod względem fizykochemicznym 2 próbki wody (odczyn pH).
- 2) Wodociąg sieciowy zasilający w wodę firmę Joker Herby F.H.U.P. Sp. z o.o., ul. Powstańców Śl. 1, 42-284 Herby - na terenie zakładu zlokalizowane są 2 punkty kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 2025 roku pobrano w ramach nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej 6 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu sieciowego eksploatowanego przez Joker Herby F.H.U.P. Sp. z o.o., ul. Powstańców Śl. 1, 42-284 Herby. Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) w ciągu 2025 r. kwestionowano pod względem fizykochemicznym jakość 1 próbki wody (mangan).
- 3) Wodociąg sieciowy zasilający w wodę Oddział Zewnętrzny - Zakład Karny w Kluczborku zlokalizowany w Sierakowie Śl., ul. Cegielniana 13 - na terenie Zakładu Karnego zlokalizowane są 3 punkty kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 2025 roku pobrano do badań w ramach nadzoru i kontroli wewnętrznej 13 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z wodociągu sieciowego eksploatowanego przez Zakład Karny w Kluczborku - Oddział Zewnętrzny w Sierakowie Śl. W stosunku do Oddziału Zewnętrznego Zakładu Karnego w Kluczborku prowadzono jedno postępowanie administracyjne w zakresie jakości wody do spożycia przez ludzi (bakterie grupy coli). W okresie od dnia 01.10.2025 r. do dnia

07.10.2025 r. obowiązywała decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody. Decyzja została wykonana.

- 4) Wodociąg sieciowy zasilający w wodę przeznaczoną do spożycia ośrodek Dwa Stawy zlokalizowany w Kochcicach, ul. Szklarnia 12a – na terenie ośrodka zlokalizowany jest 1 punkt kontroli jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 2025 roku pobrano do badań w ramach nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej 5 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W stosunku do firmy Solmar, ul. Plebiscytowa 43, 42-700 Lubliniec, będącej właścicielem ww. ośrodka prowadzono jedno postępowanie administracyjne w zakresie jakości wody (ogólna liczba mikroorganizmów). Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu wydał decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie jakości wody pod względem mikrobiologicznym do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz.2294). W okresie od dnia 21.10.2025 r. do dnia 13.11.2025 r. obowiązywała decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody. Decyzja została wykonana.

Reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody.

Pomimo stwierdzenia w próbkach wody parametrów fizykochemicznych oraz mikrobiologicznych w wartości wyższej od dopuszczalnej, nie odnotowano przypadków reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

Prowadzone postępowania administracyjne.

W 2025 roku prowadzono 2 postępowania administracyjne w zakresie jakości wody:

- W stosunku do Oddziału Zewnętrznego Zakładu Karnego w Kluczborku prowadzono jedno postępowanie administracyjne w zakresie jakości wody do spożycia przez ludzi (bakterie grupy coli). W okresie od dnia 01.10.2025 r. do dnia 07.10.2025 r. obowiązywała decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody. Decyzja została wykonana.
- W stosunku do firmy Solmar, ul. Plebiscytowa 43, 42-700 Lubliniec, będącej właścicielem ww. ośrodka prowadzono jedno postępowanie administracyjne w zakresie jakości wody (ogólna liczba mikroorganizmów). Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu wydał decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie jakości wody pod względem mikrobiologicznym do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz.2294). W okresie od dnia 21.10.2025 r. do dnia 13.11.2025 r. obowiązywała decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody. Decyzja została wykonana.

Szacowanie ryzyka zdrowotnego konsumentów.

O jakości wody decydują wskaźniki mikrobiologiczne oraz fizykochemiczne. Wskaźniki mikrobiologiczne mówią o bezpieczeństwie sanitarnym

Bakterie grupy coli uznane zostały za wskaźnik mikrobiologicznej jakości wody do picia, ze względu na łatwość wykrywania i oznaczania w wodzie. Bakterie grupy coli są grupą mikroorganizmów powszechnie występujących w środowisku naturalnym, w tym

w wodach, w glebie, w materiale roślinnym oraz przewodzie pokarmowym ludzi i zwierząt stałocielnych. Większość bakterii grupy coli to bakterie heterotroficzne. Bakterie grupy coli wykrywane w wodzie mogą być zarówno pochodzenia kałowego, jak i środowiskowego. Niektóre z nich namnażają się w wodzie (szczególnie ciepłej), glebie i materiale roślinnym. Grupa ta nie może zatem bezpośrednio służyć za specyficzny wskaźnik kałowego zanieczyszczenia wody, może natomiast, podobnie jak ogólna liczba mikroorganizmów, stanowić kryterium oceny czystości i integralności systemów dystrybucji wody. Bakterie te nie powinny występować w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Obecność bakterii grupy coli w wodzie w systemie dystrybucji może być związana z zanieczyszczeniem wtórnym, do którego może dochodzić w wyniku awarii lub modernizacji instalacji wodociągowej, nieprawidłowego czyszczenia i dezynfekcji po naprawie, czy przy występowaniu przepływów wstecznych. Wykrycie obecności bakterii grupy coli w systemie dystrybucji wody może również wskazywać na rozwijanie się biofilmu na powierzchniach przewodów lub w osadach w instalacjach wodnych. Stwierdzenie ich obecności może świadczyć o wtórnym zanieczyszczeniu lub nadmiernej zawartości substancji odżywczych w wodzie. Test na organizmy grupy coli jest wykorzystywany jako wskaźnik prawidłowego stanu systemu rozprawdzającego wodę czystą. Każde wykrycie w wodzie z sieci bakterii grupy coli – bez względu na ich liczbę, generuje działania zmierzające do znalezienia przyczyny zanieczyszczenia i podjęcia właściwych działań naprawczych, prowadzących do przywrócenia odpowiedniej jakości wody. Obecność bakterii grupy coli przy jednoczesnym wykluczeniu obecności E. coli oraz enterokoków nie wskazuje na zanieczyszczenie kałowe wody, to wykrycie tych bakterii skutkuje identyfikacją przyczyny zanieczyszczenia i przeprowadzeniem działań naprawczych obejmujących m. in. dezynfekcję i płukanie systemu dystrybucyjnego w celu ograniczenia namnażania się mikroorganizmów. Zdaniem ekspertów WHO w ocenie jakości wody bakterie grupy coli nie są przydatne do wskazywania obecności patogenów pochodzenia kałowego. Mogą być one natomiast wykorzystywane jako wskaźnik ogólnej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, którego obecność może wskazywać na pogorszenie jakości wody spowodowane wnikiem ciał obcych (pochodzenia kałowego, roślinnego, glebowego) lub w wyniku rozwoju biofilmu czy naruszenia jego struktury. Pośrednio mogą służyć zatem do oceny czystości i szczelności systemów dystrybucyjnych wody.

Ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22°C po 72h jest parametrem wskaźnikowym określającym wymagania mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Oznaczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w wodzie jest jednym z parametrów mikrobiologicznych, który dostarcza niezbędnych informacji do nadzoru i oceny jakości wody. Określenie ogólnej liczby mikroorganizmów jest użyteczne w celu oceny jakości zarówno wody ujmowanej, jak i do monitorowania procesów uzdatniania wody. Wskaźnik ten jest przydatny w ocenie stanu sanitarnego systemu dystrybucji, sygnalizując warunki sprzyjające narastaniu mikroflory, w tym stagnację wody, tzw. Odcinki martwe przewodów, wyłączone z czynnego przepływu wody, znaczną zawartość wykorzystywanych przez mikroorganizmy substancji wzrostowych w wodzie, biofilm i inne

niedostatki w zakresie utrzymania sieci wodociągowej. Oznaczanie ogólnej liczby mikroorganizmów daje możliwość wykrywania zmian w stosunku do wartości spodziewanej opartej na częstych kontrolach, prowadzonych podczas długoterminowego monitoringu. W związku z powyższym istotnym jest przede wszystkim określenie czy wzrost ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22°C po 72h jest zmianą mogącą mieć negatywny wpływ na jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Mangan jest parametrem wskaźnikowym jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych metali występujących zwykle łącznie z żelazem. Pochodzi z resztek roślinnych z pokładów skorupy ziemskiej oraz zanieczyszczeń, głównie przemysłowych. Jego obecność w wodzie może wpływać pośrednio na powstawanie niekorzystnych zmian cech wody. Nawet w wodach o małej zawartości manganu mogą rozwijać się bakterie manganowe, które nadają jej nieprzyjemny, stęchły smak i zapach. Mangan powoduje też ciemnienie jasnych tkanin podczas prania oraz powstawanie ciemnych osadów na urządzeniach sanitarnych. Wartość parametryczna manganu została określona na niskim, restrykcyjnym poziomie – 50 µg/l (0,050 mg/l) w celu ochrony przed niepożądanymi zmianami organoleptycznymi wody oraz przed akumulacją nierozpuszczalnych osadów w systemie dystrybucji wody. Nie została ona określona w celu bezpośredniej ochrony zdrowia ludzi, stąd jej przekroczenie nie oznacza automatycznie takiego zagrożenia. Wymagania powyższe przedstawiają się w sposób zbliżony do obowiązujących w stosunku do innych parametrów, ujętych w załączniku, grupującym czynniki fizyczne i chemiczne istotne z uwagi na akceptowalność wody i wpływ na stan techniczny sieci wodociągowej. Umiarkowanie podwyższone stężenia manganu w wodzie, nie przekraczające poziomu 400 µg/l i niestwarzające bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzi przy regularnej kontroli jakości wody mogą być akceptowalne przez określony czas, w ramach warunkowej przydatności wody do spożycia. Szkodliwy wpływ manganu występującego w środowisku na zdrowie człowieka udokumentowany został przede wszystkim jako następstwo wziewnej drogi narażenia, zwykle w związku z pracą zawodową. Ekspozycja droga wziewną uchodzi za szczególnie istotną dla toksycznego działania manganu, ponieważ w przeciwieństwie do drogi doustnej umożliwia bezpośrednie przenikanie manganu z płuc do krwioobiegu z pominięciem krążenia wrotnego, dzięki któremu część wchłoniętej z przewodu pokarmowego dawki manganu jest zatrzymana w wątrobie i eliminowana z żółcią.

Stężenie jonów wodoru wyrażane jest wykładnikiem pH, należy do grupy parametrów wskaźnikowych. Przekroczenie parametrów wskaźnikowych w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi może świadczyć o wtórnym zanieczyszczeniu wody, nieprawidłowościach w instalacji wodnej. Odczyn wody ma istotny wpływ na efektywność procesów jej uzdatniania. Zbyt niska wartość pH zwiększa korozyjność wody. Dla wód przeznaczonych do spożycia wartość pH powinna mieścić się w przedziale 6,5-9,5. Wartość stężenia jonów wodoru pH w przekroczonych próbkach wody wynosiła 6,4. W przypadku nieznacznie niższych wartości nie obserwuje się szkodliwych skutków dla zdrowia, pojawiają się one gdy wartość pH spada poniżej 4,0.

Bibliografia: <https://www.gov.pl/web/wsse-katowice/wytyczne-gis>

Teresa Gluza
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublińcu
/dokument podpisany elektronicznie/